

11. SINIF FELSEFE

1. Ünite

1. Filozof olarak adlandırılan ve ilk bilge olan Thales; doğadaki değişim ve oluşları gözlemlerine ve akla dayanarak açıklamaya çalışıyordu. Mısır'a gittiğinde gölgesinin kendi boyuna eşit olduğu bir anda, piramitlerin boyunu gölgelerinden hesaplamayı başarmıştı. Bu basit ve kolay buluşlar, yeni bilimsel gelişmelerin yolunu açan anahtarlar olmuştur.

Bu parçadan hareketle aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

A) Gözlem ve akılsal çıkarsamalar değişimleri açıklamada bir araçtır.

B) Bilimsel gelişmelerin temelinde gözlem yatar.

C) Bilimsel kurallar sadece akla dayanarak açıklanır.

D) Büyük bilimsel gelişmelerin temeli, basit buluşlarla başlar.

E) Matematiksel hesaplamalar, bilimsel gelişmelere katkı sağlamıştır.

2. Herakleitos'ta diyalektik, yeni bir şeyin ortaya çıkmasıdır. Bu oluş karşıtların savaşıyla mümkündür. Çatışma yeni bir şeylerin meydana gelmesinin sebebidir. Örneğin gece ve gündüzün savaşı bir günü oluşturur.

Buna göre Herakleitos'un diyalektik düşüncesi ile ilgili aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılamaz?

A) Diyalektik yeni bir şeye varmak için kullanılan bir yoldur.

B) Karşıtların savaşı yeni bir şeyler oluşturur.

C) Oluş, değişime yol açan diyalektik süreçtir.

D) Çatışma dönüşümlü olarak sürmektedir.

E) Diyalektik evrenin ana parçasıdır.

3. Sokrates'e göre kötülük bilgi eksikliğinden başka bir şey değildir. İnsan bilerek kötülük yapmaz. Erdemli olmayan yani iyiliğin, adaletin, dürüstlüğün bilgisine sahip olmayan insan ahlaki eylemler gerçekleştiremez. Erdem ile bilgi aynı şeydir; ancak doğru bilgi doğru eyleme götürebilir. Mutluluğun kaynağı da, temelinde bilgi olan iyidir.

Sokrates'in bu yaklaşımının temelinde aşağıdaki düşüncelerden hangisi yer almaktadır?

A) Kişinin çıkarına uygun olan iyi, olmayanlar kötüdür.

B) Erdemli yaşam Tanrısal buyruğa uymaya bağlıdır.

C) Mutluluğun ve ahlaklılığın ölçütü bilgili olmaktır.

D) Ahlaki bir erdem, düşünce düzeyinde gerçekleşir.

E) İnsan iyi bir toplumsal düzende mutlu olabilir.

4. İzmir'in Selçuk ilçesi sınırlarında bulunan Efes Antik Kent'te rehberlik yapan Mehmet turistlere tanıtım yaparken söze şöyle başlar:

"Haydi, sizleri İlk Çağ'a götüreyim. Öyle bir ortam hayal edin ki, demokrasi var, özgür düşünce ortamına sahipsin, gözlem yapabiliyorsun, mantık kurabiliyorsun, toplumun refah seviyesi yüksek. Gel gelelim yaşantıya hâkim olan öyle inanışlar var ki deprem olduğunda Tanrıların kendilerini cezalandırdıklarını, yağmur yağdığında ise ödüllendirildiklerini düşünüyor insanlar. Bu ortamda yaşayan aydın bir insan ister istemez olanları gözlemliyor ve sorgulamadan edemiyor. Sorguladıkça ortaya çıkıyor yeni yeni düşünceler ve akımlar…"

Buna göre Mehmet'in turistlere aşağıdakilerden hangisini açıklamaya çalıştığı söylenebilir?

A) İlk Çağ'daki inanışların yaşamı nasıl etkilediğini

B) İlk Çağ'daki insanların mutlu bir hayat yaşadıklarını

C) Felsefenin ortaya çıkışını hazırlayan düşünce ortamını

D) İnsanların doğa olaylarından ne derece etkilendiğini

E) İlk Çağ yaşantısının günümüz yaşantısıyla olan farkını

5. MÖ 6. yüzyıldan MS 2. yüzyıla kadar olan dönemde yaşamış filozoflar doğayı tanımaya yönelik sorgulamalar yapmış, ilk neden problemine cevap aramışlardır. Mistik açıklamalardan uzaklaşarak doğa olaylarını neden sonuç ilişkisiyle açıklamaya çalışmışlardır. Bazı düşünürler insana yönelerek varlık, bilgi ve değer alanlarında derinlemesine sorgulamalar yapmışlardır.

Parçadan yola çıkarak bu dönemde yaşamış olan bir filozofun aşağıdaki sorulardan hangisine cevap araması beklenemez?

A) Varlıkların ortaya çıkış nedeni nedir?

B) Evrenin ana maddesi nedir?

C) Bilimsel yöntem basamakları nelerdir?

D) Ahlaki eylemin amacı nedir?

E) Mutlak bilgiye ulaşmak mümkün müdür?

6. Nigel Warburton'un ifadesiyle Platon oturduğu yerden felsefe yapmaktan hoşnut olabilirdi ama Aristoteles duyularımızla deneyimlediğimiz gerçekliği keşfetmek istiyordu. Aristoteles, hocasının formlar teorisini reddetmiş, bunun yerine, herhangi bir genel kategoriyi anlamanın yolunun, onun tikel örneklerini incelemek olduğuna inanmıştı. Yani bir kedinin ne olduğunu anlamak istiyorsanız kedi formu hakkında soyut düşünmek yerine, gerçek kedilere bakmalıydınız.

Buna göre Platon ve Aristoteles'i birbirinden ayıran yön aşağıdakilerden hangisidir?

A) Platon somut olan âlemin gerçekler olduğunu kabul ederken, Aristoteles tam tersini savunmaktadır.
B) Platon her şeyin aslının duyu deneyiminde saklı olduğunu söylerken, Aristoteles asılları soyutlukta aramaktadır.
C) Platon gerçeğin ve asılların soyut olanda saklı olduğuna inanırken, Aristoteles somuta odaklanmak gerektiğini söylemektedir.
D) Aristoteles'e göre gerçek kedilere bakmak yerine, kedi formu hakkında soyut düşüncelere odaklanmak önemlidir.
E) Platon oturduğu yerden somuta odaklanarak felsefe yaparken, Aristoteles hakikati soyutta aramaktadır.

7. Atina'da, zengin aileler oğullarını eğitim almak üzere Sofistlere gönderirlerdi. Sofistler öğrencilerini hitabet sanatında eğiten zeki hocalardı. Bunun için onlara yüksek ücretler ödenirdi. Onların aksine Sokrates hizmetleri için ücret almazdı. Aslında hiçbir şey bilmediğini iddia ederdi; dolayısıyla ne öğretebilirdi ki? Bu durum öğrencileri, ona gitmekten ve diyaloglarını dinlemekten alıkoymasa da onu Sofistlerin gözünde pek de sevilen biri yapmadı.

Buna göre Sokrates'in Sofistlerin aksine hizmetleri için ücret almama nedeni aşağıdakilerden hangisi olabilir?

A) Maddiyata önem vermemesi
B) Sofistler kadar yetkin olduğuna inanmaması
C) Ücret talep etmenin öğrenci sayısını azaltacağını düşünmesi
D) Halkın ferah seviyesinin düşük olması
E) İnsanlara sonradan bilgi kazandıracağını düşünmemesi

8. Birçok felsefe tarihçisine göre, felsefe ilk olarak MÖ. 6. yüzyılda İyonya'da önemli bir ticaret merkezi ve liman kenti olan Miletos kentinde ortaya çıkmıştır. Felsefenin bu coğrafyada ortaya çıkmasının birçok sebebi olmalıdır. Sadece coğrafyaya ve ekonomiye bağlı avantajlar bu durumu açıklayamaz. Evet, coğrafi ve ekonomik koşulların olumlu etkileri olmuştur: Birçok değişik kültür ve medeniyetler Miletos'ta tanışmıştır. Kültürel zenginlik oluşmuştur. İnsanlar zengin olduğu için yeterince boş zamanları olmuştur. Özgür bir ortam vardır. Ancak, Aristoteles'e göre asıl sebep, mitoloji gibi doğaüstü anlatımların doğal bir yeti olan akılla eleştirilmesinin ilk defa bu coğrafyada Thales tarafından gerçekleşmesidir. Thales mitolojiye karşın aklını kullanma cesareti göstererek suya ilk taşı atan filozof olmuştur. Böylece felsefe dalga dalga yayılmıştır.

Buna göre felsefenin ortaya çıkışına aşağıdaki ilkelerden hangisi bir temel olmuştur?

A) Tüm var olanların özü ideadır.
B) Varlığın ana maddesi değişir.
C) Doğru bilginin kaynağı akıldır.
D) Bilginin birçok kaynağı vardır.
E) Farklı kültürlerin birlikte olması gerekir.

9. **Thales:** Tüm var olanların özü sudur. Su tüm değişmelerin sebebidir ancak kendisi değişmez.
Herakleitos: Tüm var olanların arkhesi, tüm değişmelerin sebebi olurken kendisi de değişmelidir. Ateş hem değiştirdiği hem de değiştiği için asıl arkhedir.
Parmenides: Birden ancak bir çıkar. Değişmeler çokluktur ve birden çokluk çıkması çelişkidir. Bu nedenle değişme yoktur.
Protagoras: "Varlık nedir?" sorusu yerine insan üzerinde durulmalıdır. "Varlık nedir?" sorusuna farklı cevaplar verildiğine göre insan her şeyin ölçüsüdür. Bu nedenle herkesin üzerinde uzlaşacağı mutlak bir doğru yoktur.
Gorgias: Aynı konuda farklı görüşler ortaya konduğuna göre bilgi yoktur. Varlık hem vardır hem de yoktur.

MÖ 6. yüzyıl ve MS 2. yüzyıl aralığında yaşamış olan bu filozofların görüşlerinden hareketle aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılamaz?

A) İlk Çağ felsefesinde farklı görüşler vardır.
B) "Varlık nedir?" sorusu cevaplandırılmaya çalışılmıştır.
C) Mitolojik öğelerle açıklamalar yapılmıştır.
D) Filozoflar birbirlerini eleştirmektedir.
E) İlk Çağ felsefesi kümülatiftir.

10. Platon bilgi durumlarını alt skaladan üste doğru; sanı, inanç, çıkarış, bilgi-kavrayış olmak üzere sıralamıştır:

		Ruhtaki Bilgi Durumları
Üst	İyi ideası İdealar Kavranan dünya	Kavrayış (noesis) Bilgi (episteme)
	Matematik varlıklar	Çıkarış (dionoia)
	Görünen şeyler Görünüşler dünyası	İnanç (pistis)
Alt	Yansılar	Sanı (doxa)

Sanılar; düş, gölge ve yansılarla ilişkili duyusal bilmelerdir. Asıl varlıktan değil de, gölgesi veya yansısından hareketle yapılan, tahmin ile elde edilen bilgilerdir çünkü gölge ya da yansı da asılları gibi belli ipuçları verir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi “sanı” **örneği olabilir?**

A) Çölde görülen serabın bilgisi

B) Rasyonel bir şekilde kazanılan tecrübe bilgisi

C) Tümelin bilgisi

D) İnsan, ağaç gibi nesnelerin algısının bilgisi

E) Sayı, şekil, üçgen gibi matematiksel nesnelerin bilgisi

11. Thales ilk maddeyi “su” ile; yani belli, bilinen bir madde ile bir tutmuştur. Anaximandros’a göre bunu yapamayız çünkü her belli, belirli şey sonlu ve sınırlıdır. Yani karşıtı ile sınırlanmıştır: Sıcağın soğuğu, aydınlığın karanlığı, sıvı olanın katı olanı sınırlandırdığı gibi. Her belirli olan, sonlu ve sınırlı olan şey, meydana gelmiş olan bir şeydir ve yeniden karşıtına döner. Böylece, birbirinin karşıtı olan şeylerden biri, öteki karşısında zaman zaman ağır basar.

Buna göre Anaximandos’un Thales’e eleştirisi aşağıdakilerden hangisidir?

A) Ana maddenin tek bir cevher olamayacağı

B) Belirlemenin yapısı gereği ana maddeyi sınırladığı

C) Herkes tarafından kabul edilen bir ana maddenin belirlenemeyeceği

D) Evrenin sonsuz sınırsız bir madde tarafından açıklanamayacağı

E) İlgi alanını doğadan insana çevirmesi gerektiği

12. Öğrenci: Felsefe nedir?

Öğretmen: Felsefe uygarlığın özüdür ya da ruhudur. Her felsefe öncelikle belli bir uygarlığın, sonra daha geniş çerçevede insanlığın ürünü olan tüm uygarlığın, dünya uygarlığının duygu ve düşünce dünyasını içerir. Bu nedenle her felsefede uygarlık değerleri belli bir bakış açısına göre açınlanır. Sözüm o ki, zamanda ve uzamda iç içe geçmiş uygarlıklar düzeninde insan olmanın anlamı en özlü anlatımını felsefede bulur. Bu noktada felsefe tarihini bilmek, tüm insanlığa mal olmuş büyük bir bilgiyi, deneyimi kazanmak gibidir.

Öğrenci: O hâlde felsefe ile insan uygarlığına ait tüm düşünce birikimini kazanabilir miyiz?

Öğretmen: Evet, kesinlikle.. Felsefe bizi büyük insanlığa bağlarken, aynı zamanda kendimiz olma olanağını da verir.

Bu diyalogun ana fikri aşağıdakilerden hangisidir?

A) Felsefe zihni canlı tutan bir etkinliktir.

B) Bir millete özgü olarak ortaya çıkan felsefe, insanlığın ürünü olur.

C) Ruhun en iyi hekimi olan felsefedir.

D) Güçlü bir felsefesi olan milletler doğru görüş ve doğru eylem üretebilirler.

E) Felsefe, uygar insanın son danışma ve tartışma alanıdır.

13. Aristoteles’e göre evrende var olan her şey madde ve şekilden oluşur. Madde aslında kendisinde var olma olanaklarını güç hâlinde tutar; şekil veya form ise o gücün fiil halini almasıdır. Örneğin bir elma tohumu, elmayı çekirdeğin içinde güç halinde bulundurmaktadır. Buğday tanesi; unu, ekmeği güç halinde taşımaktadır. İşte bu güç, tecrübe ile temasa gelince; su, hava, güneş ve uygun toprağı bulunca fiile dönüşür, başak olur, ekin olur.. Ekin biçilir ve buğday ekmek hâline gelir.

Bu parçadan hareketle aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

A) Madde şekil alma olanağını potansiyel olarak taşır.

B) Her varlık, her ne olacak ise, o olma özelliğine sahiptir.

C) Varlık taşıdığı gücü, tecrübe ile temasa geçince gerçekleştirir.

D) Varlık maddenin şekil almış hâlidir.

E) Tecrübe ile temasa geçmeden de güç varlığa gelebilir.

14. Lukretius (MÖ 95 – MÖ 55), Epiküros'un gösterdiği entelektüel çabayı bir şiirler destekler:

Bedenimizin gereksinimleri aslında o kadar az ki;
Bedenimizden acıyı uzak tutalım,
Kendimize yeni zevkler bulalım yeter..
Doğamız bundan başka bir şey istemez;
Evimizin önünde,
Gecenin geç saatlerine kadar toplanmayan zengin sofrayı aydınlatan meşaleleriyle,
Altından genç adam heykelleri olmasa ne olur?
Salonumuz gümüşlerle, altınlarla ışıl ışıl parlamasa,
Ud müziğinin yankılanacağı oymalı tavanlarımız olmasa ne olur?
Oysa doğa bize ne lüksler sunar..
İnsanlar dostlarıyla birlikte bir dere kenarında, çimenlerin üstünde,
Koca bir ağacın gölgesi altında oturup,
Neredeyse hiç para harcamadan hoş vakit geçirip rahatlayabilirler..
Hele de güneş parlıyorsa ve
Yılın o mevsiminde yeşil çimenlerin üzerinde çiçekler açmışsa, ne güzel..

Bu şiirden hareketle Lucretius'un Epiküros'a aşağıdaki hangi konuda destek verdiği söylenebilir?

A) Evrende varoluşun izlerini arama gayesine
B) Yeni tecrübeler edinmenin gereksiz olduğu düşüncesine
C) Kendisine maddi hazlar bulma girişimine
D) Basit yaşantıyı savunma çabasına
E) Herkes tarafından istenen rasyonel bilgi arayışına

15. İlk Çağ filozoflarından Pyrhon hiçbir bilginin gerçek olmadığını düşünmektedir. Bu nedenle gerçeğe ulaşmak mümkün değildir. Ona göre herhangi bir bilgiye "gerçektir" ya da "doğrudur" diyemeyeceğimiz gibi "gerçek değildir" ya da "doğru değildir" de diyemeyiz.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi Pyrhon'a göre doğru davranıştır?

A) Evren ile ilgili bilginin edinilmesinde bilimsel kaynaklar kullanılmalıdır.
B) Mutlu olmak için tüm isteklerden vazgeçilmelidir.
C) Her türlü bilginin kaynağı Tanrı'da aranmalıdır.
D) Şüpheyi bilgiye ulaşmada bir araç olarak kullanmak gerekir.
E) Her türlü yargıdan kaçınmak gerekir.

16. Antik Yunan filozoflarından;

Herakleitos için her şeyin kaynağında ateş, savaş yani zıtların birliği vardır.

Empedokles'e göre tüm var olanların özünde toprak, hava, su ve ateş olmak üzere dört unsur bulunmaktadır.

Thales'e göre evrenin ana maddesi sudur.

Bu filozofların ortak yanı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Varlığı açıklarken deney ve gözleme başvurmaları
B) Varlığın temeline maddesel bir cevher yerleştirmeleri
C) Varlığın değişimini açıklamaya çalışmaları
D) Varlığın temelinde birbirine indirgenemeyen iki cevher görmeleri
E) Varlığı birden fazla unsurla açıklamaları

17. Sokrates öncesi felsefeye temel oluşturan varsayımlardan birine göre, 6. yüzyılın Yunanlıları evreni “algı”da göründüğü biçimiyle anlamaya çalışmaktadırlar. Henüz onlarda algıda görünen dünyanın gerçek dünyadan farklı olabileceğine yönelik felsefi bir kuşku bulunmamaktadır. Evreni salt algı açısından ve henüz daha dolaylı başka yöntemlere başvurmadan kavramaya çalışmanın doğal sonucu, tüm varlığı görünür özelliklerden oluşuyormuş gibi değerlendirmek olmuştur.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi kesinlikle bu döneme ait bir “nesne” **özelliği olamaz?**

A) Nesneler, idealarından pay aldıkça varlık olma özelliği kazanırlar.
B) Nesnelerin hareket etmesi için, başka bir nesne tarafından etkiye maruz kalması gerekir.
C) Nesneler, dünyanın temelini oluşturur.
D) Nesneler, niteliklerinin toplamından oluşur.
E) Nesneler, oluş ve değişim halindedir.

18. Sokrates’in Yöntemi

1. Aşama: Bir konu hakkında bilgi sahibi olan kişiyi karşısına alır ve ondan bildiği şeyi tanımlamasını ister. Yapılan her tanımın eksik ya da yanlış olduğunu karşısındakine gösteren Sokrates, kişiye aslında bilgisiz olduğunu gösterir.

2. Aşama: Karşısındaki kişinin bilgisizliğini de ortaya koyduktan sonra, kendisinin de konuyu bilmediğini; ama birlikte yeniden bir araştırmaya girişmeleri gerektiğini öner sürer. Hiçbir şey bilmediğini söylemesine rağmen, sorgulama devam ettikçe aslında konuyu bildiği adım adım ortaya çıkar. Bu aşamada amaç, kendisinin de bilgisiz olduğunu öne sürerek karşısındaki kişiyi cesaretlendirmektir. Ama aynı zamanda ilkin kişinin her şeyi bildiği öz güvenini kırıp, yeniden doğru olanı öğrenmek ister.

3. Aşama: Bir ebe gibi, karşısındaki kişinin bilgiyi kendi ruhundan bulup çıkarmasını sağlar.

Buna göre aşağıdakilerden hangisinde Sokrates’in yönteminin aşamaları doğru sırayla verilmiştir?

	1. Aşama	2. Aşama	3. Aşama
A)	Doğurtma	Alay	Olumsuzlama
B)	Alay	Doğurtma	Olumsuzlama
C)	Olumsuzlama	Alay	Doğurtma
D)	Alay	Olumsuzlama	Doğurtma
E)	Olumsuzlama	Doğurtma	Alay

19. Berkeley’e göre var olmak, algılanmış olmaktır. Bir şey algılanmıyorsa var olmaz.

Berkeley’in bu görüşü aşağıdaki hangi İlk Çağ filozofu ve görüşü ile ilişkilendirilebilir?

A) Aynı rüzgâr kimine sıcak gelirken, bir başkasına soğuk gelebilmektedir. O hâlde rüzgâr, onu sıcak olarak hisseden kişi için sıcak ancak soğuk hisseden kişi için soğuk olacaktır.
“Protogoras”
B) Hiçbir şey yoktur, olsa bile bilinemezdi, bilinse bile başkasına aktarılamazdı.
“Gorgias”
C) Aynı ırmaklara girenlerin üzerine hep başka başka sular akar gelir. Aynı ırmaklara hem giriyoruz hem girmiyoruz, hem biziz hem değiliz.
“Herakleitos”
D) Hiçbir şey yoktan var olmaz ve hiçbir varlık da bütünüyle yok olmaz.
“Parmenides”
E) Gerçekten var olan maddi şeylerdir. Maddi şeylerden oluşan evrende düzen ve amaçlılık vardır.
“Antisthenes”

20.

Herakleitos'a göre "arkhe" ateştir. Ateş, oluşu sağlayan temel unsurdur. Bu durum süreklidir yani her şey sürekli bir değişim içindedir. Değişimi anlamak için zamanı düşünmek yeterlidir. Her şey karşıtıyla vardır ve kaçınılmaz olarak karşıtına dönüşecektir. Yaşam ölüme, sıcak soğuğa… Karşıtların savaşı uyumlu birliğe ve ardından yeniden karşıtların savaşına dönecektir.

Parmenides ise "Varlık vardır, yokluk yoktur." düşüncesini temel ilke olarak almıştır. Ona göre varlık; ezelî-ebedî,bölünemez, boşluk içermeyen ve hareketsiz olandır. Varlık aldatıcı olarak, çokluk olarak görünse de asıl olarak varlık bir olandır. Değişim ise bir yanılgıdan ibarettir.

Verilen filozofların "varlık" **konusundaki düşünceleri ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?**

A) Sadece varlık felsefesi ile ilgili çözümlemeler yaptıkları
B) Varlığı idea cinsinden unsurlarla açıkladıkları
C) Varlıkla ilgili karşıt fikirler öne sürdükleri
D) Varlığın özüne değişimin olduğu düşüncesini koydukları
E) Varlığın, karşıtlıklar içindeki bütünlüğü görmekle kavranacağı

21. Aristoteles, insan eylemlerindeki aşırılık veya eksikliğin iyi olmadığını ve insanı mutsuz ettiğini belirtir. Ona göre erdemli olmak bu iki uç arasında orta yolu bulmaktır. Erdemlilik eylemlerin aşırılığı ya da eksikliği nedeniyle bozulur. Kişi, kendi iradesiyle orta yolu bulur. İnsanın erdemli olması buna bağlıdır. Bu anlayış "altın orta" olarak da bilinir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi "altın orta"**ya uygun bir davranıştır?**

A) Aç kalacağını düşünen bir bireyin aşırı yemek yemesi
B) Salgın hastalıklardan korunmak isteyen bir kişinin sürekli bu korkuyla yaşaması
C) Bir kişinin karşılaşılabilecek riskler düşünülmeden yardıma ihtiyacı olan birine yardım etmesi
D) Varlıklı bir kişinin ihtiyaç sahibi yüzlerce öğrenciye düzenli olarak burs vermesi
E) Bir öğrencinin yanlış cevap vereceği endişesiyle bildiği sorulara da cevap vermemesi

22. İdama mahkûm edilen Sokrates ile onu suçlayan Meletos arasında şöyle bir diyalog geçer:

Sokrates: Gençleri doğru yoldan çıkarıyor, kötülüğe götürüyor diye beni suçluyorsun. Sence ben bunu bilerek mi yapıyorum?

Meletos: Bilerek diyorum.

Sokrates: Ben onları doğru yoldan çıkarmıyorum. Çıkarıyorsam da bilmeyerek yapıyorum. İşlediğim suç bilmeyerek işlenmişse kanun onu suç tanımaz. Ayrıca beni bir kenara çekip öğüt vermen gerekirdi, bilmeyerek işlediğim suçu işlemekten vazgeçerdim.

Bu diyalogdan aşağıdaki sonuçlardan hangisine ulaşılamaz?

A) İnsanlar hatalarında, önce uyarılmalıdır, öğüt verilmelidir.
B) İnsan bilerek kötülük yapmaz.
C) Bilmeden yapılan kötü eylemlerin kanunda cezası yoktur.
D) Kötü eylemler her koşulda cezalandırılmalıdır.
E) Bilgi insanı hata yapmaktan alıkoyar.

23. Platon'un idealar teorisi iki âlemli bir dünya anlayışına dayanır. Bunlardan nesneler dünyası; duyularla algılanabilen, değişen ve yok olabilen varlıkların dünyasıdır. Zaman dilimi değiştiğinde varlıklarda değişir, dolayısıyla nesneler dünyasındaki varlıkların bilgisi elde edilemez. İdealar dünyası ise tıpkı matematik bilgisi gibidir ve değişmez, ezeli ebedi varlıklar dünyasıdır, dolayısıyla Platon'a göre esas bilgi ideaların bilgisidir.

Buna göre Platon'u esas bilginin ideaların bilgisi olduğu sonucuna götüren argüman aşağıdakilerden hangisi olabilir?

A) Duyusal dünyadaki varlıkların gerçek oluşları
B) Esas bilginin kaynağının duyusal alanda oluşu
C) İdeaların değişebilen varlıklar oluşu
D) Nesneler dünyasının ideaların asılları olması
E) İdeaların değişmez varlıklardan oluşması